

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: ג'ורג'	שם משפחה: חייט
--------------------	-------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

בלועזית Khayat		שם משפחה איתו נולדתי: חייט
שנת לידה: 1929	מין: ז	שם פרטי איתו נולדתי: ג'ורג' ריימונד
ארץ לידה: טוניסיה		עיר לידה: ספאקס
שם פרטי ושם נעורים של האם: קמיל- קוונה פריאטי		שם פרטי ושם משפחה של האב: אברהם/ אלברט
ארץ המגורים: טוניסיה	בלועזית Sfax, Tunisie	מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: ספאקס
חבר בארגון או בתנועה: בית"ר גורדוניה	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה) תלמיד, סנדלר	השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) סטודנט
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) ספאקס, סידי מנסור		
בלועזית		במידה והיית בגטו, ציין את שמו
בלועזית		במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו
תאריך השחרור: 11.4.1943	המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: סידי מנסור, טוניס	
ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור ספאקס	במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)	
במידה ועלית באנייה, ציין את שמה נגבה	שנת עליה: 1956	במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממת' עד מתי

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בעיר צפאקס, תוניס בשנת 1929 לאימי קמיל ואבי אברהם. משפחתי מנתה שבעה ילדים. שלוש בנות וארבעה בנים. עד המאורעות בשנת 1936 חיו בתוניס רוב המשפחות היהודיות כרגיל. משפחתי הייתה מסורתית וזכורים לי סיפורים על יציאת מצרים, אך לא זכור לי כי דיברו על ציונות. לאור המאורעות ב 1936 השלטונות הציעו למי שיכול- לעבור לגור בעיר ולכן עברנו לגור באזור הנמל החדש. הייתי תלמיד בבית ספר "אליאנס", ופעם בשבוע למדנו תורה אחר הצהריים.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

זכור לי שנפתח בבית הכנסת שיעור ללימוד עברית מודרנית אך לצערי הרבנים אסרו להשתתף בטענה שלימודים אלו עשויים להתפרש כבגידה. בהיותי בן אחת עשרה נרשמתי לתנועת צעירים צרפתית (Scouts). אך בשנת 1940 גורשתי מהתנועה כיהודי למרות שבכל בוקר שרנו את המנון התנועה.

בשנת 1941 נכנס לתוקף חוקי וישי ונתלו פוסטרים אנטי יהודים, נאסר על יהודים לעבוד במוסדות צרפתיים, בבנקים ועוד. הופיע בביתנו קצין גרמני עם שני מלווים והם דרשו כסף ותכשיטים באיומים. הייתי מבוהל מאוד אך הם קיבלו את מבוקשם והסתלקו.

רובנו גרנו בקרבת הנמל ועבדנו אצל משפחות ברובע היהודי. משם יצאה הוראה של הגנרל וון ניים להוביל את הזקנים, הילדים, נשים וחולים לבתי בד שהוגדרו כגטו. הקצינים הגרמנים נתנו הנחיות לשני יהודים הזכורים לי לטובה: מר כהן שהיה ראש הקהילה היהודית וד"ר שפרבר, רופא שברח מאירופה והיה דובר גרמנית. משום מה, למרות היותי צעיר נלקחתי לבתי הבד יחד עם עוד 4 גברים ואחר כך נודע לנו כי זו הדרך לסידי מנסור, מישור החוף. בדרך לשם זכור לי קרב אווירי ומטוס גרמני שנפל. לאחר מספר ימים ארבעת הגברים נעלמו. המקום אליו הובלנו היה המפקדה של קצינים על חוף הים. אני הוחזקתי לעבודות שונות ורוב הזמן הייתי מפוחד ולא ידעתי מה יעלה על גורלי. בוקר אחד נמצאה גופה על החוף, מספר מטרים מהמפקדה והכריחו אותי לגרור את הגופה מאחורי בניין ולקבור אותה. מראה מזעזע זה צרוב בזיכרוני עד היום.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חייך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

הגאולה הגיעה ביום ה-11 באפריל: עשרות חיילים ומפקדים אוסטריים, ניו זילנדים וקצינים בריטים הגיעו, השתלטו על הבניין והורידו את כל החיילים הגרמנים עם ידיים מורמות בשקט וללא שום תקרית או ירייה. זה היה רגע מאושר ושמח, אחריו נשאלתי מספר שאלות והסיעו אותי לגטאות למשפחתי.

קשה לי לתאר את האושר כשנפגשה כל המשפחה, למרות שביטנו בספאקס נהרס בהפצצות היינו שמחים מעצם האיחוד

המשפחתי. אחי הגדול סידר לנו בית בפיקוויל, ספאקס. לאחר חודשיים נכנסתי לבית ספר צרפתי, והצטרפתי לתנועת ביתר. ביתר הייתה תנועה ענקית עם חברים אידאליסטים אליה הצטרפתי לאחר אסיפה נלהבת שכינס אפרים לוזון, ראש ביתר דאז. בתנועה היו פעילויות רבות: אהבנו לבלות במחנות נוער ולשבת סביב מדורה, בהכרזת המדינה צעדנו יחד עם עשרות מהקהילה בשדרה ונעצרנו על ידי המשטרה הצרפתי שביקשה להסיר הדגלים. עמנו צעדו שני חברי לוחמי צרפת פצועי מלחמה וציונים באותה העת, שלא הסכימו להסיר הדגלים ונעצרו. מי שפעלה למען שחרורם הייתה בין היתר גברת מטילדה גז, פעילה ציונית שלימים כיהנה כחברת כנסת בישראל. עוד בטוניס הצטרפתי לגרעין בשם גורדוניה, שפעל לעליה לארץ והקמת מושב חדש בישראל. במסגרת החברות נכחתי במספר השתלמויות בצרפת ובישראל. בשנת 1952 הגעתי ארצה להשתלמות באנייה ושמה ארצה.

נא ספרי/ על חיך באץ (תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

בינואר 1956 עליתי אצה באניית המעפילים נגבה. הקמנו מושב בעמק יזרעאל בלב ביצה מלאת יתושים. לא היו בתים, לא שירותים ולא חשמל אך היה לנו טוב. הייתי פעיל מאוד מבחינה חברתית ובמזכירות ועברתי השתלמות בתנועת המושבים. שרתי בצבא ובמילואים עד גיל חמישים וחמש ולחמתי במלחמת ששת הימים ומחמת יום כיפור. בשנותי בארץ עבדתי בסוכנות היהודית ובמועצה לשיווק פרי הדר של תנובה. נישאתי והבאתי לעולם לי 4 בנות ו3 בנים.

הכותב הוא המספר, מר ג'ורג' חייט

מושב ניר- יפה, אפריל 2012